

آرمان ملی: برخی زمزمه‌های خبری می‌گویند عارف احساس تکلیف کرده که باز هم کاندیدای انتخابات شود. این در حالی است که اصلاح‌طلبان هنوز به‌طور رسمی رویکرد خود را در خصوص انتخابات ۱۴۰۲ اعلام نکرده‌اند. «نمی‌خواهم کاندیدای شکست‌خورده باشم، هر نظامی افرادی را در آب نمک می‌خواباند تا در شرایط لازم از آن‌ها استفاده کند. فکر می‌کنم می‌تواند از آن افراد هفتم که در آب نمک خوابیده‌ام، به همین خاطر الان احساس تکلیف می‌کنم و می‌آیم.» این جمله‌ای بود که سال ۱۸۷ از سوی محمدرضا عارف مطرح شده بود، همان روزها که او تلاش داشت وارد گود رقابت انتخاباتی سال ۸۸ شود؛ انتخاباتی که بدون حضور او برگزار شد. عارف اما چهار سال بعد در انتخابات ۹۲ وارد گود انتخابات شد تا شانس خود را برای ریاست‌جمهوری امتحان کند؛ اما در دقیقه نود با تصمیم بزرگان اصلاحات از صحنه کنار رفت؛ کناره‌گیری‌ای که گرچه فداکارانه عنوان می‌شد اما با دلخوری بود و او هنوز هم بزرگان و جریان اصلاحات را به‌خاطر آن تصمیم سرزنش می‌کند و معتقد است رأی لازم برای رئیس‌جمهورشدن را داشته است. با این‌که بعداً وارد پارلمان شد تا شاید آنجا به ریاست یک قوه برسد؛ اما تنها چهار سال نمایندگی مجلس را تجربه کرد و شانس در رقابت با لاریجانی نداشت. برخی زمزمه‌هایی می‌گویند، باز هم احساس تکلیف عارف به غلیان درآمده و او به همین دلیل خیلی زودتر از موعد، تحرکات برای کاندیداتوری را تکلیف زده است. علی صوفی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب و از وزرای دولت اصلاحات در مصاحبه با خبرگزاری ایلنا نیز از تصمیم عارف بدون است. این خبر صوفی بعد از آن مطرح شد که محمدرضا عارف در آخرین اظهاراتش بر حضور جدی در انتخابات تأکید کرده و گفته بود: «جریان اصلاحات همیشه با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده و هیچ‌گاه برای این جریان فرس فرمز بین نکرده‌اند؛ ولی نمی‌توان به دلیل محدودیت‌ها کنار کشید و نظاره گر بود.» او تأکید کرده بود: «هیچ راهی جز انسجام و یکپارچگی که جریان اصلاحات به‌مانند شرایطی که در

دهه ۹۰ حاکم بود نداریم. برای موضوعات مهم پیش‌روی کشور هم نباید دقیقه نود عمل کرد. ما هم‌راهی و هم‌هنگی با جریان اصلاحات منتظر تصمیمات دقیقه نودی هم نخواهیم بود.»

سیگنال به بزرگان؛ رجعت به پارلمان

این اظهارات عارف سیگنالی به بزرگان و دیگر لیدرهای اصلاحات بود که تکلیف خود با انتخابات ۱۴۰۲ و ۱۴۰۴ را روشن کنند. در این میان اما سؤال‌ها بر سر نوع حضور عارف در انتخابات پیش‌روست. برخی تحلیل‌ها حکایت از آن دارد که عارف در قامت یک کاندیدا وارد گود خواهد شد. این گمانه البته محدود به انتخابات ریاست‌جمهوری نبوده و این احتمال مطرح است که عارف در تدارک برای بازگشت خود و طیفی از هم‌راهان سیاسی‌اش به پارلمان باشد. برخی گمانه‌ها اما سمت‌وسویی دیگر دارد. بر این اساس عارف که در سال ۱۳۹۲ به نفع حسن روحانی انصراف داده بود همچنان در رؤیای ریاست بر پاستور است و تدارکات برای کاندیداتوری در ۱۴۰۴ را آغاز کرده است. به عقیده این طیف از تحلیلگران، عارف همچنان خود را گزینه در آب نمک خوابانده نظام می‌داند که احتمال در صلاحیت‌اش از سوی شورای نگهبان بعید به‌نظر می‌رسد. این شانس را نیز به عارف می‌دهد که در بازار خلوت کاندیداهای اصلاح‌طلب انتخابات ریاست‌جمهوری، او تبدیل به یک کاندیدای اصلی شود.

عارف مرد پشت صحنه سیاست است؟

اما احتمال سومی نیز مطرح است، عارف بی‌میل نیست که تبدیل به لیدر تصمیم‌ساز جریان اصلاحات شود. او گرچه در مجلس نتوانست در قامت یک لیدر ظاهر شود؛ اما خودش بارها و بارها تأکید کرده که در پشت صحنه فعال بوده و دور از هیاهو برنامه‌های اصلاح‌طلبانه را پیگیری می‌کرده است. او شاید این بار هم تصمیم خود را بر این قرار گذاشته است که به‌جای کاندیداتوری در انتخابات که می‌تواند در صورت عدم حضور بدنه رأی اصلاح‌طلبان در صحنه شکستی برای او پدیدآید داشته باشد، در پشت صحنه و در دنیای بزرگان اصلاحات بایستد و تصمیم‌ساز پشت صحنه باشد. به همین علت به‌نظر می‌رسد اگر عارف چنین تصمیمی هم داشته باشد عملیاتی کردن آن راحت و آسان نباشد. آیا گروه کوفه عارف و اصلاحات و انتخابات تا چند ماه آینده باز خواهد شد؟

«آرمان ملی» رومانی از جدیدترین کتاب خاطرات آیت‌ا... هاشمی را بررسی می‌کند

حضور و انصراف؛ روایت متفاوت سال ۷۸ از نگاه آیت‌ا...

محسن هاشمی: خاطرات پدرم برای اولین بار ممیزی شد

علی مطهری: آقای هاشمی به اهمیت آزادی بیان پی برده بود

آرمان ملی - حمید شجاعی: دنیای سیاست چهره‌های مختلفی را به خود دیده و می‌بیند که به فعالیت‌های مختلفی مشغول بوده و هستند اما معدود سیاسیونی هستند که در این حوزه به فعالیت بپردازند و حتی پس از ترک مسئولیت و شافتن به دیار باقی نیز یاد، نام و آثارشان همچنان در جامعه باقی بماند. مرحوم آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی نیز از این دست افراد بود که حضور در بخش‌های مختلف نظام از فرماندهی جنگ و ریاست مجلس گرفته تا ریاست‌جمهوری، ریاست مجمع تشخیص و مجلس خبرگان رهبری را تجربه کرده بود و به علانیت گرای، آزاداندیشی و آزادی بیان و اندیشه معتقد بود. شخصیتی به واقع فراجناحی که به جرات خود یک قطب سیاسی بود و مقبولیت خاصی نزد جریانات سیاسی داشت. امروز هر چند بیش از ۵ سال است آیت‌ا... رخ در تقاب خاک کشیده است؛ اما به باور اکثر علاقه‌مندان سیاسیون این تفکر و روش و منش هاشمی است که رفته رفته در جامعه بسط و گسترش پیدا می‌کند. نگارش کتاب امیر کبیر، سرگذشت فلسطین، فرهنگ قرآن، تفسیر راهما و ده‌هائز ماندگار، از ایشان شخصیتی جوانان در تاریخ ثبت کرده است. البته چند سالی نیز می‌شود که کتاب خاطرات ایشان سال به سال منتشر می‌شود و عصر سه‌شنبه نیز کتاب خاطرات است ۷۸ با عنوان «حضور و انصراف» رونمایی شد. این کتاب که با خواندن خاطرات آیت‌ا... خیل بیشتری از مردم از این درجه با آیت‌ا... و نوشته‌هایش همراه شوند.

رونمایی از خاطرات سال ۷۸
انتشار کتاب خاطرات مرحوم آیت‌ا... هاشمی

خاطرات خودشان را منتشر کرده باشند؛ چون ممکن است مورد نقد قرار بگیرند. وی افزود: یکی از روش‌های هاشمی «غیرمستقیم‌گویی» است. به نظر من آقای هاشمی در این قضیه مهارت خاصی داشت که گاهی در ابهام، ابهام و لافافه سخن بگوید. پس از وی غلامحسین کرباسچی با اشاره به اینکه عظمت آقای هاشمی بر کسی پوشیده نیست، گفت: یادداشت‌های آقای هاشمی یک سرمایه ماندنی است. بخشی از آن تاریخ و بخشی رهنمود و وصیتی است که اگر این کتاب‌ها را جلوی خودمان بگذاریم نکات ریزی در مورد بر خورد‌های اجتماعی دارد که چگونه با دیگران برخورد کنیم. دبیر کل سابق حزب کارگزاران سازندگی بیان کرد: کتاب آقای هاشمی رفسنجانی من را یاد نامه ۳۱ پنج‌بلاغی می‌اندازد که امیرالمومنین(ع) بعد از جنگ صفین به امام حسن مجتبی(ع) نوشتند. این نامه از یک نسل به نسل دیگر است که می‌خواهد به نسل آینده سفارش‌هایی کند و پیش‌بینی‌هایی به از آینده به دست می‌دهد. به نظر من کتاب‌های آقای هاشمی رفسنجانی می‌می‌تواند قابلیت این را داشته باشد که توصیه‌هایی به امروز‌ها و نسل فردا باشد. این کتاب‌ها کمک می‌کند که ما با سیر زندگی مرحوم هاشمی رفسنجانی همراه شویم و آن را مرور کنیم.

اهمیت آزادی بیان تا گفتمان سازی آیت‌ا...
بخش دیگری از مراسم رونمایی از کتاب خاطرات آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی با سخنرانی محسن هاشمی فرزند ارشد آیت‌ا... پیش رفت. وی با اشاره به نامه صدام حسین به هاشمی رفسنجانی و پاسخ آیت‌ا... هاشمی در ۲۳ تا ۲۷ مرداد ماه سال ۱۳۶۹، گفت: آیت‌ا... هاشمی ۲۵ مرداد را به عنوان زمان پیروزی ایران در جنگ یاد می‌کردند. لذا چند سالی است که می‌خواهیم علاوه بر سالگرد آغاز جنگ، در سالگرد پایان جنگ به هاشمی رفسنجانی و پاسخ متأسفانه تاکنون انجام نشده است. وی با اشاره به اینکه ایشان تا یک روز قبل از فوت هم خاطراتشان را نوشته‌اند، تصریح کرد: در مجموع ۳۶ دفترچه را در اختیار داریم. طبق خواسته خود ایشان هر سال یک دفتر منتشر می‌شود که این امر برای هر بهتر خوانده شدن این کتاب‌هاست و هم به این دلیل است که ممیزی رسمی برای آن در مورد برخی اشخاص و موارد به شکل حداقلی صورت پذیرد

حسین کاشفی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

یکدستی ساختار قدرت

به ضعف دولت‌ها می‌انجامد

آرمان ملی - احسان اسقایی: نامزدهای انتخابی در راه به قدرت رسیدن شعارهایی سر می‌دهند و در مسیر فعالیت خود در تلاشند بخشی از آن وعده‌ها را اجرایی کنند. یک سال قبل در رقابت‌های ریاست‌جمهوری وعده کاهش تورم و رونق اقتصادی آن هم بدون گره زدن اقتصاد به مساله برجام و رفع تحریم‌ها از سوی رئیس‌مطرح شد. برخی معتقد بودند که دولت نمی‌تواند این شعارها را حتی به مرحله اجرا برساند زیرا گره اصلی در اقتصاد ایران با حل مسائل سیاست خارجی باز می‌شود. به نظر می‌رسد این تحلیل درست از آب درآمده زیرا احذف ارز ۴۲۰۰ تومانی بدون حل مناقشه هسته‌ای عملا محبوبیت و شعارهای دولت را نشانه گرفته است. هر چند دولت دستی در حل پرونده هسته‌ای دارد اما هزینه‌های عدم حل مناقشه هسته‌ای را بر دوش می‌کشد. این هزینه‌ها عملا طبقه متوسط و پایین‌جامعه را چالش‌هایی روبه‌رو کرده. به‌هائنه یک سالگی دولت ابراهیم رئیسی «آرمان ملی» با حسین کاشفی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب به گفت‌وگو پرداخته که در ادامه می‌خوانید.

ابراهیم رئیسی در مناظره ریاست‌جمهوری در انتخابات ۱۴۰۰ وعده‌هایی داده تا چه میزان این وعده‌ها تحقق یافته است؟

رئیس‌جمهور مکررا اعلام کردند که بدون گره زدن اقتصاد به برجام مسائل اصلی این حوزه را حل می‌کنند اما این روزها اخبار مختلفی از کاهش مصرف از سوی خانواده‌ها به خصوص طبقه متوسط به پایین به گوش می‌رسد. آمارهایی که توسط مرتب‌ترین همین دولت منتشر شده، نشان می‌دهد که فعلا بهبودی چندانی در وضعیت اقتصادی شهروندان به وجود نیامده است. به نظر دولت در اولین گام یعنی اجرای وعده‌های خود نتوانسته به دستاورد قابل‌دفاعی برسد. آقای رئیسی از واژه دولت مردمی برای خوددفاعی می‌کند و از ابتدا قصد داشت مسائل و مشکلات مردم را حل کند. مهم‌ترین چالشی که مردم با آن روبه‌رو هستند مساله بی‌ثباتی بازار، بیکاری و تورم است. این مسائل باید همان‌طور که برای مردم مهم است برای دولت هم از اهمیت برخوردار باشد. طبیعتا دولت هم خواستار کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی است. کاهش میزان فقر در جامعه آرزوی هر دولتی است. خصوصاً در جوامعی که طبقه متوسط و پایین آن در انتظار بهبود وضعیت موجود هستند. چنین توقعاتی از سوی جوانان نسبت به دولت وجود دارد.

در نتیجه عدم بهبود شرایط اقتصادی چه عوارضی گریبان جامعه را می‌گیرد؟

مهم‌ترین سرمایه انسانی هر جامعه‌ای و به تبع آن مهم‌ترین سرمایه هر دولتی نیروی انسانی تحصیل کرده است. کسانی که در زمینه پژوهشی و علمی در حال فعالیت هستند، باید پیشرفت را احساس کنند. اگر چنین احساسی از سوی نخبگان دیده نشود، از کشور مهاجرت می‌کنند. پدیده‌ای که تحت عنوان فرار مغزها از آن یاد می‌شود. مهم‌ترین سرمایه ایران نیروی انسانی آن است. نیروی جوان با هزینه‌های هنگفت تربیت، از این منظر به نظر می‌رسد دولت با وجود اینکه قوای مخالف خود را در ساختار قدرت ندارد، نتوانسته موفقیت اقتصادی آنچنانی به دست آورد.

یکدست شدن حاکمیت از سوی اصولگرایان همواره مطرح شده تا جایی که هم‌اکنون سه قوه در راستای هم حرکت می‌کنند. این یکدست بودن تا چه میزان به نفع و ضرر دولت است؟

یکدست بودن ساختار قدرت، شاید از نظر اصولگرایان نقطه مثبتی باشد اما در عالم واقع چون دولت در ساختار حاکمیت نقده‌ای را نسبت به عملکرد خود نمی‌بیند، متوجه پیشرفت و یا عدم پیشرفت و یا ضعف خود نمی‌شوند. اگر قوا نسبت به هم نگاه‌نقادانه‌ای داشته باشند، نتایج دیگری از عملکرد خود می‌گیرند.

تقدیم تقدان نقد درون قدرت را عامل عدم پیشرفت دولت در عرصه اقتصادی می‌دانید یا اینکه مشکلات دیگری هم در مسیر راه دولت وجود دارد؟
به‌طور یقین و از پیش‌گاده، مشکلات زیادی در مسیر راه دولت وجود دارد. دولت برای کاهش فشار اقتصادی در جامعه باید به سمت رونق اقتصادی حرکت کند. رونق اقتصادی نیاز به سرمایه‌دارد. سرمایه از سه بخش تأمین می‌شود. سرمایه را یا دولت، یا مردم یا از طریق سرمایه‌خارجی تأمین می‌کنند. بسیاری از کشورها به داشته‌های خود در این مسیر اضافه می‌کنند حال اینکه سیاست‌های داخلی ایران در این مورد به دلالت ارزش پول ملی در حال خروج است و بدون شک با توجه به شرایط بین‌المللی نیز سرمایه‌خارجی چندانی وارد ایران نخواهد شد. دولت هم عملا با کسری بودجه مواجه است و همین که دولت حقوق مستخدمین خود را پرداخت کند از اهمیت زیادی برخوردار است. این موارد زمانی به گوش می‌رسد که با مطبوعات بتوانند به خوبی بنویسند و یا دولت منتقدین خود را دعوت به گفت‌وگو کند و یا اینکه ساختار قدرت یکدست نباشد و مخالفان دولت در سایر قوا یا نقد به کمک دولت بیایند.

به عنوان یک فعال سیاسی چه توصیه‌ای به دولت برای عمل به وعده‌هایش در بهبود شرایط دارید؟

اینکه اعلام می‌شود که رشد اقتصادی باید افزایش یابد، نیازمند زمینه‌سازی است. تا زمینه‌های لازم برای کاهش تورم و افزایش رشد اقتصادی به وجود نیاید دولت موفق نخواهد بود. به نظر می‌رسد دولت در یک سالگی خود باید دست به بازنگری بزند و علت عقب‌مان را وعده‌ها را با مردم در میان بگذارد و از نیروهای توانمندتر در کابینه خود استفاده کند. تا زمانی که دولت‌ها خود را از تجربه افراد کارگشته محروم کنند، طبیعتا اتفاقات ناخوشایندی به وجود می‌آید. آمارهای مسئولین دربربط نشان می‌دهد که وضعیت اقتصادی بهبود نیافته است و تورم عملا مشکلات مردم را افزایش داده. از این جهت دولت با عنوان نماینده مردم باید به سمتی حرکت کند که امید روز به روز در مردم افزایش یابد.

چنانکه در ایام انتخابات ریاست‌جمهوری علیرضا زاکانی کاندیدای انتخابات ریاست‌جمهوری در توتیتی نوشت: سانسور بی‌غیرتی از علل ۸۰ درصد مشکلات کشور، در برنامه بدون تعارف شبکه زاکانی: حداکثر ۲۰ درصد مشکلات ناشی از تحریم است رضوانی: بقیه ۸۰ درصد چی؟ زاکانی: بی‌عزسگی، بی‌فکری، بی‌غیرتی «بی‌غیرتی نسبت به مردم، جدی است؛ چرا حذف شده؟ به چه کسی برخورد شده؟»

زاکانی تخریب نکرد

زاکانی اما هیچگاه به‌صورت علنی اقدام به انتقاد از صداوسیما نکرده است. او تنها در زمانی که نماینده مجلس بود نقدی به رسانه‌ملی وارد کرد و گفت: «برخی‌ها -از جمله بعضی سلب‌ریتی‌ها که بارها ضدیت‌شان با اسلام آشکار شده- به انتقام‌گیری مشغول شدند! دوستان جوان انقلابی هم آقایان خاتمی و مخملباف... را مقصد دانسته و روایت‌گری تاریخ را آغاز کردند، که جای خودش مفید است اما کافی نیست. برخی هم به دوران سیاه و ی در قبل از انقلاب پرداختند و امروز با در نظر گرفتن همان چهره پیشین به او تاختند؛ گویی آدمی هیچ‌گاه تغییر نمی‌کند و چیزی به نام توبه هم وجود ندارد. ای کاش مصاحبه مرحوم ملک مطیعی از صداوسیما پخش می‌شد تا این‌گونه قضاوت عجولانه نمی‌کردیم. بنده مصاحبه ملک‌مطیعی را دیدیم؛ او از انقلاب اسلامی به عظمت یاد کرد، روزمندگان دفاع مقدس را بارها قهرمان واقعی نامید و یکی از رزوه‌های بربرادرفته خود را عدم حضور در جبهه دانست، با انتقاد از سینمای قبل از انقلاب، پیرامون سینمای بعد از انقلاب به بزرگی یاد کرد و ملت ایران را مکرر ستود. مرحوم ملک مطیعی حتی بعد از بدگ پخش مصاحبه از صداوسیما هم حاضر نشد همراه رسانه‌های دیگر، لیج برآکنی کند. حالا که آن مرحوم به دیر باقی شافته و باید از سرنوشت سیاه گذشته او عبرت و پند بگیریم و با اوصاف ذکر شده برای ایشان غفران الهی را درخواست کنیم چرا این‌گونه قضاوت می‌کنیم؟ و سخن آخر... در مواجهه به مسئله مرحوم ملک مطیعی خوب عمل نشد. به هر حال باید به مسائل صدا و سیما خرده گرفت و ارزش امکان بزرگی که به نام رسانه‌ملی را به آنان محصور کرد تا این‌گونه فرصت‌ها و عبرت آموزشی‌هایی را به باد ندهند.»

انتقاد به صدا و سیما

دور اول سفرهای استانی رئیس‌جمهور و هم‌راهان چندی پیش به پایان رسید و رئیس‌جمهور در آخرین سفر گفت که دور دوم سفرها متفاوت خواهد بود. همین مساله باعث شده تا موققان و مخالفان نظرات خود در خصوص فواید و زیان‌های این سفرها بیان کنند. در این راستا دبیر کل حزب جمهوری‌ت اظهار داشت: سفر استانی دولت یک تشریفات است و کارکرد تبلیغاتی پیدا کرده است. حجت‌الاسلام رسول منتجب‌نیا گفت: صداوسیما باید عادلانه رفتار کند، در حالی که در دولت روحانی به تندی با وزرا برخورد می‌کرد در مورد رئیس‌جمهور هم همین‌طور بود و در مصاحبه، سوال‌های تند ی از او می‌پرسیدند.

نباید نتیجه مذاکرات برجام سوزه منازعات داخلی شود

در آستانه احیای برجام برخی جریانات و رسانه‌های دلواپس همچنان بر طبل مخالفت با هر گونه توافقی می‌کوبند و معتقدند که اساسا نباید با غرب تعامل کرد و به تفاهم رسید. وزیر سابق کار در این خصوص با اشاره به این که «تاریخ ما آکنده از اگر در «کراسه عرصه رساندن است نه بازداشتن و پوشاندن. نتایج حاصل می‌شود که او ارتباط خوبی با صداوسیما دارد چنانکه به عنوان مثال نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس خطاب به رئیس صداوسیما از بخش «زندگی پس از زندگی» قدرانی و بیان کرد که این برنامه سرمایه اجتماعی صداوسیما را افزایش داده است.

انتقاد مجری صداوسیما به شهرداری

در زمان دیگری محمد دلآوری مجری برنامه تهران ۲۰ گفت: طبق قانون مدرک شهردار تهران باید مرتبط با حوزه مدیریت شهری باشد. وی در صفحه اینستاگرم خود نوشت: آقای زاکانی شروع شهرداری شمارا در یک شبهه قانون‌شکنی شروع می‌شود، روش سنتی مدیران این بوده که شیئات را جارو کنند زیر فرش، بلکه فراموش شود. انتظار این است شما در تله این تفکر عقب‌مانده سکوت را ترجیح ندهید، در اینکه مدرک شما ربطی به مدیریت شهری ندارد هیچ‌شکی نیست، منتظر پاسخ شما هستیم.

اختلاف در انتخابات ریاست‌جمهوری

اختلاف با زاکانی پیش از شهردار شدنش هم وجود داشت

مجلسی‌ها روی قوانین مصوب خود ایستادگی کنند

چندی پیش قالیباف رئیس مجلس گفت که درباره قیمت‌ها، مصوبه مجلس سید خانوار و کالا برگ است و همین‌طور بازگشت قیمت‌ها به شهریور ۱۴۰۰ و هیچ مصوبه‌ای هم در جلسه سران که بخواید این قانون را لغو کند، وجود نداشته و این موضوع روشن و مشخص است. یک نماینده ادوار مجلس در این راستا اظهار داشت: من به این موضوع خاص کاری ندارم اما بدعت بدی است. مجلس این کار را با کارشناسی یا غیر کارشناسی انجام داده است. جعفرزاده ایمن‌آبادی افزود: امروز تکیه‌گاه مردم قوانین است و قوانین نباید خیلی زود بشکنند. توصیه من به مجلسی‌ها این است که رویه قوانینی که خود تصویب کرده‌اند، ایستادگی کنند.